

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Kereskedelmi iskoláink reformja.

Az iskolai tulterheltség, tanuló ifjaink testi és szellemi épségét fenyegető eme veszedelmes baj évek óta komolyan foglalkoztatja közoktatásügyi intéző köreinket.

Ami már egyéb középiskoláinkban egynehány esztendeje érezteti jótékony hatását: a tanító órák számának redukálása, a szabad délutánok és a velük összefüggő testedző játékok rendszerezése immár ott is a megvalósulás felé közeledik, ahol mindezekre a legégetőbb szükség van felső kereskedelmi iskoláinkban.

A múlt héten, pénteken és szombaton tartotta az Országos Ipari és Kereskedelmi Okt. Tanács ebben az ügyben, fontos és következményeiben előreláthatólag végtelen üdvös tárgyalásait. Nehéz és nagyon megfontolandó kérdésekkel állottak szemben.

Kereskedelmi iskoláink kettős tevékenységet fejtenek ki. Nemesak alapos szakismeretet, hanem nagy általános műveltséget kell nyújtaniok, különösen ma, mikor minden téren, de legkivált

a közgazdaság terén oly nagyfontosságú változásoknak nézünk elébe, hogy elsőrendű feladata a szakiskoláknak, hogy mindezen kérdésekben oly alapot nyujtsanak tanulóinak, amelyen tovább tudjanak és akarjanak is e kérdésekben állást foglalni és hogy egyenként és összefogva legjobb tudásukkal segítsék elő a nagy eszmét — Magyarország gazdasági függetlenségének megteremtését.

A kereskedelmi iskola az életre készít elő. Az abiturienteknek csak elenyésző kicsiny százaléka megy felsőbb iskolába, ellenben átlag 70%-a mindjárt a kereskedelmi pályára lép. Nagyfontosságú tehát az a kérdés: milyen legyen az arány az általános és a szakműveltség között? Az iskolának meg kell adni a magyar irodalomból, történetből, földrajzból és a természettudományokból azt az általános néző kört, mely nélkül ma már művelt ember el nem lehet; de viszont szakiskolában mégis csak a szakismeretek állnak az előtérben. Arról ugyan már rég lemondtak mind az elmélet, mind a gyakorlat emberei, hogy kereskedelmi

iskoláinkból oly ifjak kerüljenek ki, akik rögtön bármily helyzetben szakismeret dolgában meg tudják állani a sarat, mert hisz ez a modern kereskedelem végtelen sokfélesége és feltűnő különbözősége mellett teljesen lehetetlen; de ennek ellenében kötelessége oly alapot nyújtani, amelyen az életbe kilépő ifju tudását bármily irányban tovább építhesse.

Miből engedjen tehát a kereskedelmi iskola? A szakműveltségből vagy az általános műveltségből? Mert egyikből engednie kell. A mai 36—40 órás tanító terv tovább feun nem tartható.

E nehéz kérdésben dönteni volt hivatva a reviziós bizottság.

1902-ben rendelte el Wlassics miniszter az 1895. óta érvényben levő tanító terv revízióját. Az előkészítés munkája jó kezekben volt. Dr. Schack Béla, kir. főigazgató vezette az adatgyűjtést, 23 pontból álló kérdőívet küldött szét minden számottevő kereskedelmi faktorhoz: az összes kereskedelmi és iparkamarákhoz, kereskedelmi testületekhez, nagyobb kereskedő cégekhez és iparvállalatokhoz és 12 kérdő-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

A nipppek.

Írta: Szabóné Nogáll Janka.

Vacsora után, mikor kékes felhők bolyognak a gyűrött fehér asztal fölött és elviszik magukkal a fellegetes homlokok borongását; mikor elhomályosodnak a poharak s mellettük a szemek ragyognak fel; mikor ürül a palack szinarany nedve s folyik el minden érzés a szívek mélyéből; mikor az asszonyok már elmenekültek s legjobb számítás szerint nem az ajtó függönyei mellett hallgatóznak, hanem három egész lépésnyire üldögélnek, csöndesen meglapulva az ajtónyíláson túl: bizalmas vallomásra nyílik egymás között a férfiak ajka.

Mikor ez a kis história történt, ketten üldögéltek már csak az asztal mellett. Egy öreg ur és egy fiatal gavallér. Az öregebbik volt a házigazda, a másik pedig vendég. Az töltött és hallgatott, emez beszélt és ivott. Az öreg olyan nyugodt, csöndes, okos ember

volt, amilyeneket a magyar róna nevel. A fiatalabbik olyan, akire azt mondják: csinos fiu. Szépen fésülködik, a bajusza valóságos esoda és a foga fehérsége egyszerűen szenzáció.

Már néhány perc óta hallgatták az óra ketyegését, mikor a fiatalabbik kirukkolt a vallomással:

- Nagyon boldogtalan vagyok, bátyám.
- Azért jöttél le hozzánk?
- Azért.

Az öreg ur szó nélkül nyult a belső zsebe felé. Szokásból, egészen magától talált oda a keze. A fiu minden hónap végén nagyon boldogtalan volt. Olykor tizenötödike táján is, a farsang hónapjaiban. Ilyenkor az öreg ur olyanféle mozdulatot tett s a baj a javulás útjára került. Most egy kicsit tünődve nézett föl. A fiatalember szomoruan intett a fejével.

- Nem az.
- Csakugyan. Hiszen még csak el-seje van.
- Nekem a világ vége.
- Akkor bizonyosan kiserettél vala-

kiből — szólt az öreg ur és mosolygott a bajusza alatt.

— Kiseretni valakiből, semmi. De ha ugy esik, hogy nem is lesz a mienk az, akiből alkalom adtán kiserettünk, ez a baj, bátyám. Ilyen az enyém. Belepusztulok én ebbe. Azt, aki ugy elkeserített, nem fogom elfeledni soha.

Az öreg ur most csak a szájával fogta a szívart. Lenézett rá s ugy fuja föl a füstöt. Mindig így szokott tenni, mikor a jegyző, vagy az ispán vadászhistoriákat anzágot.

— Nem fogom elfeledni. Hiszen, ismeri bátyám Kovács Boriskát.

— Boriskát? Természetesen. Az én uj bérlőmnek a felesége.

— Most az. Az öszön jöttek ide az alsó rétre. Bátyám a Boriska kedvéért adta nekik a bérletet?

— Leginkább azért. Szegény megboldogult feleségem nagyon szerette. Még csitri leánykorában, amikor itt nőtt föl a házunkban, amikor annyit játszott veled.

— A szöke kis Boris . . . Haját kemény vazkocsba fonták piros pántlikával. Kék kar-

pontból állót az összes kereskedelmi iskolákhoz. A kérdőívekre kétszáz, nagyobbbrészt kimerítő vélemény érkezett be és ezeknek gondos feldolgozása került a revíziót végző tanács elé.

Főbb elvi megállapodásai, melyeknek létrejöttét kereskedő osztályunk legelőkelőbbjeinek és tanáraink legjobbjainak kimerítő eszmecseréje előzte meg, röviden a következőkben foglalhatók össze:

A magyar nyelv és irodalom tanításánál, különösen a szabatos és magyaros fogalmazásra fordítandó a legnagyobb gond.

Az idegen nyelvek közül csak a német nyelv, mint a mai viszonyok között feltétlen szükséges, marad kötelező, de ez az eddiginél intenzívebben tanítandó. A többi idegen nyelv (francia angol stb.) csak fakultatív marad mindaddig, míg kereskedelmi iskoláink esetleg 4 osztályúvá ki nem bővülnek.

A kereskedelmi és politikai számtannál, valamint könyvvitelnél a speciális részek tanítása elmarad, a politikai számtannál pedig nagyobb gond fordítandó a tiszta matematikára, mint „amely a tanulók gondolkodó és következtető képességének fejlesztéséhez jelentékenyen hozzájárul.”

A jogi és közgazdasági ismeretek anyagát kisebb körre szorította a tanács és kimondta, hogy e tárgyak leíró módon taníttassanak.

Az áruismeret a kémiától elválasztva, a lehető legszűkebb körre szorítandó és inkább gyakorlatilag — gyártelepek, műhelyek megismerése útján — tanítandó. A kémiához és fizikához, mint új tárgy, a természettan járul.

Nagy fontosságú a tanácsnak ama

határozata, hogy a torna, mint kötelező tárgy, minden osztályban heti 2 órában taníttassék és hogy a játékdélutánokat a kereskedelmi iskolákban is meg kell honosítani.

Nagy körültekintéssel és jóakarattal megfontolással hozta a tanács dr. Mallekovits Béla elnöke alatt az itt röviden említett és a legkisebb részletkérdésre is kiterjeszkedő határozatait, amelyek a közel jövőben tesztet fognak ölteni és biztosítékot nyújtanak arra, hogy ennek alapján kereskedelmi iskoláink — melyeknek elsőrendű szerepét, a megváltozott és még megváltozandó gazdasági viszonyok között ma már minden praktikus érzékkel bíró ember előre látja — oly kereskedő nemzedéket fognak Magyarországnak nevelni, mely a reá váró nagyfontosságú feladatokat? önállóan és gyámkodás nélkül meg tudja oldani.

s.

A bácskai komlós egylet.

Ahogy már egy régebbi közleményben megírtuk, a vármegyében az újkori komlótermesztés oly erőteljes lendületben van, hogy ma már hozzávetőleg 36 községben mintegy 800 kat. holdon termelnek komlót. Ha átlagtermésnek csak 500 kgr. komlót veszünk, úgy 4000 q. az évi termés, s ennek egy évi átlagértéke egy millió korona. Itt tehát már nagy (befektetési, kereskedelmi, jövedelmi) értékekről lévén szó, a régiebb s intelligensebb komlótermesztők szükségét láttak annak, hogy ilyen nagy összegeket nem lehet magukra hagyni s azok mozgására egy közös faktor kell. Eleinte a segesvári mintára szövetkezetre gondoltak, de széjjel-szórt elhelyezésü, sokféle társadalmi állásu s nemzetiségű komlótermesztővel ilyen alakítani nem volt kilátásos. Majd javasolták, a komlótermesztők lépjenek be a megyei gazd. egyletbe s ott alakuljon egy külön autonómikus komlótermesztési szakosztálylyá itt nehéz lévén az autonómiát s a határvonalat meghatá-

rozni, de meg tisztikar sines hozzá, szintén abbamaradt, kivált így nem lévén kilátásban, hogy kis termelők s különösen nemzetiségiak belépjenek. Utóbb a megyei gazdasági egylet, illetve annak tiszteletreméltó elnöke, Latino-vits Pál főispán vette kezébe az ügyet, a választottak közül a megye minden részéből egy szűkebb ankétet hívott egybe május hó 4-én, ahol elnöke mellett s Rácz György közgazdasági előadó jelenlétében nagyon beható vita folyt s pontonként átdolgozták az alapszabálytervet, melynek tervezői dr. Hir-mann Ferenc, Szendy István s csekélységem. Ezen értekezleten felmerült eszmék s ellentétek megvilágítása célja jelen soraimnak.

Egy óráig csak arról folyt a vita, ön-állóan alakuljon-e komlóegylet, vagy a gazdasági egylet keretében mint szakosztály létesüljön? Ez utóbbit sokan azért óhajtották, hogy féltek attól, hogy mint egyszerű egylet a tagdíjakból nem bír mihamar valami vagyont gyűjteni, tehát nem lesz életképes, míg ha a gazdasági egylet kebelében alakul, úgy a Rácz-féle indítvány alapján gazdasági egyleti célokra adózandó gazdasági pótdó 18000 korona évi összegéből több summa fog jutni a komló célok létesítésére, mint a tagdíjakból. Sokunknak ez volt az álláspontja. Jobb lesz az önállóság, mert nyomban működésbe foghatunk s ha a 800 holdból csak 300 hold gazdája lép be (az alaptagdíj 800 □ ölenként 5 korona lévén), az 600 félhold á 5 kor., összesen 3000 korona évi tagdíj jövedelem lesz. S ha ezen összegből csak 2000 korona folyik be: máris lehet vele komlóvásárokat, kiállításokat, versenyeket rendezni, lehet szaktudósítást, piaci jelentéseket stb. szerkeszteni s az évi adminisztratív költségekre is jut — hisz a segesvári szövetkezet (?) évi 800—1200 korona államsegélyből él! Ha pedig az egész összeg befolyik, vagy nagyobb terület lép be tagul, úgy abból még tiszteletdíj is adható az egyleti igazgatónak, titkárnak, pénztárnoknak: mert ha jól meg-hajtjuk a dolgokat, úgy dolog lesz bőven!

A tagsági jogról is volt szó. Nem zárkózott el az értekezlet, hogy mindenki lehet rendes tag (mellétekintetek nélkül), így hát a félholdas kisebb komlósgazdák is beléphetnek s minden jogot s előnyt élvezhetnek.

ton szoknyácskát hamar kinötte, le kellett eresztetni a mosásban kifakult hajtásokat. Fehér harisnyája is nagyon bő volt, ráncosan hullott le poros cipőire. Én utána szaladtam és csufoltam: eső lesz, eső lesz...

— Ebből támadt minden veszedelem. Boriska úgy megesavarta érte az orrodát, hogy nénéd nem győzte borogatni.

— Igen, az orromat. Mindig csak azt. Egyszer, diák voltam már és az ő szoknyájára fodrot toldtak, megint nekiesett az orromnak. Közel jött egészen, vállá a mellémhez ért. Haragos tekintete a szemembe lobbant, gyors, párás lihegése megbizsergette a bajuszom helyét. Akkor, amikor az orromhoz nyult, megharaptam a kezét.

A fiatalember ivott, de meg sem törölte a száját, folytatta.

— Aztán nem volt nyugtom. Csak egyet akartam: esavarná meg még egyszer az orromat. Mindent elkövettem, hogy érdemet szerezzek rá. Bajuszt festettem a bábuinak, letéptem a virágait, füstöt fujtam a cirnos Micu szeme közé. Ő túrt, vörös arecal, elkékülő ajkakkal, félrefordítva a fejét. De amikor egyszer, mint egy nagy kisasszony,

a virágágyak közt sétálgatva, módosan lépkedett felém, mégis csak célt értem. A régi csufolkodás hangján kiáltottam rá, hogy eső lesz, pedig most igazán már annyira látszott ki a harisnyája alól. Felforrt a vére és felém rohant. Én védtelenül, szédülve, remegve tartottam feléje az orromat. Lehunyt szemekkel vártam vállának érintését, azt a forró, bizsergő lihegést a szájam körül. Azt hiszem, nagyon sokáig vártam így. Mikor végre föltekintettem sértetlen orral, ébredő szemekkel, Boriska mozdulatlanul állott előttem. Dacos ajka remegett, arca fehér volt, mint a szobor. Leszorította a szemét, szétzúzta a könyeit. Keze a torka körül babrált.

— „Már nem lehet, már nem tudom“ — mondta szepegve, aztán elsírta a többit.

— Már nem lehetett — szólt elgondolkozva az öreg ur és belemosolygott a szivarja füstjébe.

— Ettől kezdve verseket irtam — folytatta a fiatalember.

— Ami elég ostobaság volt. És csak egyet jelentett. Azt, hogy a mai nemzedék nem tud latinul, nem olvassa Ovidiust, aki megírván Azsamaadi-ját, azt a módot, ámbár

ő is tehetséges költőnk volt még akkor, egyáltalában nem javasolta.

— Nem is értem célt vele. Bárdos ur csak bérleti szerződéseket irt és neki adták a szóke Borist.

Koccintottak, ittak. A fiatalember megpödrölte a bajuszát s szólt:

— Ennek már tíz éve, bátyám. De hát a szóke Boriskák nem azért mennek férjhez olyan urakhoz, akik hasznos bérleti szerződéseket irtnak, hogy sohase találkozzanak azzal az elsővel, aki érettük rossz verseket ír. Mi is találkoztunk.

— Mi a manó?

— Nem kerestük. Csak a végzet hozott össze bennünket.

— Az asszonyok külön végzete, amely folyton ilyen ügyekben szokott, átpakolás nélkül liferálni, tudom.

— Boriskának nincs végzete, bátyám. Hogy is lenne, mikor sohasem ér rá regényt olvasni. Innen ered az én nagy bajom. A nyár végén kerültünk össze; ősz elején én azt hittem, megkérdezhetem tőle, hogy boldog-e, nem hiányzik-e abban a komor, nagy

Egy régebbi terv bizonyos intelligenciához mérte a tagsági jogot, nekünk az volt a fel-fogásuuk, hogy minden nemzetiségű termelőt szívesen látunk magunk közt. Kereskedők, alkuszok s más nem termelők is beléphetnek levelező tagul, de csekélyebb jogokkal, de az egylet választhat is levelező tagokat, más vidékeken lakó jelesebb komlótermelőket, s ilyeneket vagy közgazdasági jeleket tiszteleti tagul is választhat.

Nem kis gondot okozott az egyleti központi székhely kérdése is. Mindenütt sok jogosult szempont s érdek volt, mert Zombort igazolja, hogy különben is központja minden gazdasági tevékenységnek, el van látva közlekedési, pénzügyi faktorokkal s a komlóforgalom idejére találnak a vendégek komfortot is (habár a gazdag Bácskában külön is lehetne). Ujvidék nagy kereskedelmi hely, el látva minden forgalmi faktoral s Délbácskában lévén még most a legtöbb komlós, ezeknek fokusa Ujvidék. Petrőc az újabb komlótelepítésnek szülőanyja, határán termelnek legtöbbben s legnagyobb területen komlót, pár év óta ott tartattak gyűlések, sétáló tanfolyamok, ott gyülekeztek a komlókereskedők az idényben, a távolabbi elszigetelt kertekből is odahordattak az eladó komló. Ott lakik 4—5 intelligens komlótermelő Pinterovits Jenővel az élükön, kik nemcsak községük, de a megye komlótermesztése érdekében tettel, szóval sokat munkálkodtak, s kiket az új egylet munkáinak vezetésében ott óhajtjuk látni: de aztán tovább semmit se nyújt, nincs kifejtett közlekedése, falusias a postája, nincsen kereskedelmi világa, nincsenek nagyszabású pénztintézetei, nincs ellátási komfort, nincs bérkocsi ipar, nincs komlóraktár, egyszerűen ma alig alkalmas egy központ létesítésére, a hová oly sok minden kell, ha nem is vesszük a cseh Saazot, Auschot, csak a mi erdőlyrészi komlópiacunkat, Segesvárt nézzük. A szomszédos Kiszács is csak annyiban van előnyben, hogy a fővonal mentén fekszik, közel Ujvidékhez: ahol mégis kaphat eladó és vevő szállást, pénzt, postát, vasutat, hajót. Nagyon tisztelem azokat a petrőci és kiszácsi komlógazdákat, de ezek úgy vannak s hiába mondják, ígérnek, hogy odatéve a központot, majd minden kifejlődik. Ugy gondo-

lom, az utolsó 2—3 évi jó komlóarak hatása alatt már tehettek volna valamit. Kiszács már is kezd élelmesebbé válni, mert mozgalom indult meg, hogy ott egy községi komló közraktár építtessék. Ez a helyes, tessék berendezkedni s tessék vetélkedni.

E kényes s fontos témánál is különben a főispán-elnök hazafias bölcsességéből kaptuk meg az első kibogosodást: hogy leghelyesebb lesz az adminisztratív központot Zomborban megszervezni, ott az egész megye komlója részére közraktárt létesíteni s a megyei Agrár-bank bevonásával ott komlóbizományi, előlegező s aukció üzleteket közvetíteni, Petrőcön vagy Kiszácson, vagy mindkét helyen szerveztessenek az idényre heti komlóságok, kisebb komlóraktárakkal, de ezek ellenőrzése is Zomborból történék s a komlós egyesülés a megyei gazdasági egylet védnöksége alatt fog működni.

A komlós egylet céljáról, eszközeiről, tevékenységéről már más alkalommal írtam, más író is ismertette, de különben is tájékozást nyújt az alapszabálytervezet, melyet a gazdasági egylet megküld minden tagul jelentkezőnek.

Ugy tudom, egy szűkebb előkészítő bizottság már átdolgozta az alapszabálytervet, megkezdte a taggyűjtést s előkészíti a június hó folyamán kitűzött komlósegyleti alakuló közgyűlést, melyre a megyei faktorokon kívül a miniszterium, O. M. G. E., szegedi iparkamara, sörgyáros körök is meghívotnak, tehát óhajtandó, hogy a bácskai komlótermesztők nagyrésze tagul iratkozzék.

Soraim végzéséül, talán szabad jelezni, mik lesznek az alakulás után a választmány első teendői: egy napos sétáló tanfolyamok rendezése. Palánkán, Madarason s Kiszácson (Petrőcön már 3 volt!) szüret idejére komlókiállítás vagy komlótermékversen, ezekkel kapcsolatban komlóbecslő gyakorlatok tartása, bácskai sörgyárosok közrevonásával sörkóstolók rendezése, ha hazai komlókkal főzettek; továbbá hazai s külföldi termés jelentések szerzése s szétküldése 10 naponként, az értékesítés idején ugyancsak 10 naponként (vagy a sürgősség szerint) külföldi s hazai komlópiac s ártudósítások szerkesztése s gyors szétküldése, megszervezendők jó előre

a falusi heti komlóságok, s tárgyalás kezdendő a zombori komlósközraktár fölállítására, itt belevonni a zombori új „Agrár“ bankot is, a komlóbizomány, előleg s aukció üzletek átvételére s alakítására.

De különösen a komlóértékesítés főidején tűzben kell lennie, a komlósegylet választmányának s tisztikarának, mert ahogy a jelekből látom, nemcsak osztrák kereskedők fognak a bácskai komlók közé kerekedni, de talán megmozdul a nagyfogyasztó kőbányai sörgyár is s általában a hazai sörgyarak; hál' Istennek, maholnap lesznek vállalkozó hazai komlókereskedők is (Petrőcön a jóhírű Steiner Kálmán cég, mint komlókereskedő is jegyeztette magát; most építi komlókikészítő házat legújabb külföldi minták után), sőt angol cégek s egy fiúmei exporteur is érdeklődik a tömeges bácskai komló iránt. Siessünk a szervezkedéssel, legyünk első a piacon, mert nem lehet tudni, nem-e lesz fele a tavalyi árnak s akkor a kis termelő nem hagyható tanács és segítség nélkül.

Csérer Lajos.

30 éves jubileum.

Igen megható és szép kis ünnepély folyt le f. hó 15-én Pacsér községben.

A róm. kath. hitközség egy derék férfiu 30 éves jubileumát ünnepelte. Az ünnepelt nemes és nagylelkű férfiu: Krappenheim Nándor pacseri r. kath. kántortanító, ki ez év november havában tölti be áldásos és buzgó működésének 30-ik évét.

Ünnepeltünk Doroszlón két és Topolyán 6 évig működött. 1875. év november havától pedig jelenleg is a legnagyobb lelkiismeretességgel működik Pacséron mint kántortanító.

A hitközség ezen jó oktató, tanácsadó és édesatyánk megünnepelését az év legszebb és legkellemesebb hónapjában, Magyarország védasszonyának: a szép Szűz Máriának havában óhajtotta megtartani.

Az ünnepély reggel 9 órakor ünnepélyes szentmisével vette kezdetét, melyen a helyettes éneklész szívhez szóló alkalmi énekben könyörgött a Mindenhatóhoz ezen szavakkal:

— Boriskánál, édes bátyám, attól kezdve, hogy a polcai és asztalai benépesedtek, a nap minden órájában takarítás volt.

— Tégedet pedig kizártak?

Nem zártak ki. Boriska mindig kedvesen és vidáman jött elém, leültetett, hanem aztán bocsánatot kért.

— „Nem is képzeli, milyen porosak a szegény cicám. És a virágok! Nem is lehet rájuk ismerni. Az esernyős kisasszonyt is csak négyszer töröltem meg még ma. Hogy az orr milyen, meg sem merem mutatni. Tegnap leejtettem, behorpadt. Nézze, lehet rajta segíteni? Talán megragasztaná? Hiszen maga olyan ügyes.“

Igy esiesergett, sopánkodott, cigánykodott s mire ő fölkapaszkodott egy székre, hogy a polcok kincseit törölgesse, én már ragasztottam, foltoztam azt az ostoba orrot. Husz macska és száz nipp volt közöttünk.

A fiatalember eldobta a szivarját és járkálni kezdett a szobában.

— Eszerint? kérdezte mosolyogva az öreg ur.

— Eszerint nem lett az én boldogsá-

lakásban, amelyben üzletek után futkosó férje jóvoltából, mindig egyedül üldögélt, éppen semmi se?

— És ő a szokás szabályai szerint felelt?

— Nem egészen, csak részben. Azt mondta: igen, hiányzik valami, ami gyönyörűségére lenne. De a részletekből kitűnt, hogy az nem én vagyok. Nem én, hanem egy lim-lom mindenféle porcellán, bronz, selyem, arany, üveg apróság, amit szétrakhatna a szobáiban, amit rendezgethetne, rakosgathatna, ami kellemesebbé, asszonyosabbá tenné a szobáit. De a szegény kis Boriskának szigorúan el kellett számolni a konyhapénzből és egy bérlő utójára sem hiheti el, ami más férjre nézve aligha lenne teljesen csoda, hogy például egy káposztafej, amelynek egyik fele porcellán ördögökből van, ötven krajcárba került.

— Te aztán, remélem, elarástottad nippekkel?

— De milyen szívesen. Szereztem neki legalább is husz olyan porcellán-macskát, amely a megboldogult, régi Micura a meg-

szólalásig hasonlított. Kipótoltam neki százával azokat a virágokat, amelyeket egykor elpusztítottam. Vittem neki egy aranyos kis házat is, amelyből esernyővel sétálgat ki a csecsés kisasszony. Eső lesz, édes Boriskám, nézze, emlékezik?

— Nos, emlékezett?

— Hogyne. Kacagva kért, hogy hozzak neki egy szép kis viasz orrot is. Az is nagyon eredeti lesz a nippék között. Vittem azt is, mindent, amit csak kívánt. Megteltek az asztalok, a polcok, a szekrények párkányai. Szépült a lakás, mindegyre kellemesebb lett, mindegyre jobban ragyogott. Így szépült, ragyogott apró alattvalói között Boriska is.

A fiatalember megtörölte a homlokát és elgondolkodott.

— Szépült és ragyogott, mintha ő maga is nipp lett volna, a legszebb a többi között. Egy rózsaszín ruhás, fehérkötényes, pipikendős szobaleány-nipp, egyik kezében a tollseprő s a másikban a porlórongy.

— Csak nem mentél hozzájuk reggelenkint takarítás idejére? — kérdezte az öreg ur.

Atyánk áldozatunk, melyet bemutatunk,
Kántortanonokra áldást kérve,
Nyerjen szent kegyelmet előtted érdemet
30 évi buzgó működése.
Ma itt esedezünk, alázattal kérünk,
Oh adj neki erőt s hosszú életet,
Hogy neveljen még sok buzgó hívet stb.

A szentmisén nagyszámú közönség vett részt valláskülönbőség nélkül, kik mindannyian hivatalosak voltak az ünnepélyre.

Az ünnepélyes szentmise végeztével mindannyian a r. kath. népiskola helyiségébe vonultak át, mely ez alkalomra igen szépen föl volt díszítve s a hívek által koszorúzva. Egy nemeslelkű asszony kora hajnalban az egész kapubejáratot egy igen szép és nagy koszorúval ékesítette föl. „Hadd lássa és tudja — ugymond — mindenki, hogy ma a katholicusok szeretett és kedves kántorjuk 30 éves jubileumát ünneplik.“

Az ünnepély az iskolában a következő rendben folyt le:

A r. kath. népiskola vegyes növendékei megható „Üdvözlő dal“-t énekeltek, melynek első verse így szól:

„Szívöröm világa nyílik, lángol a hü tisztelet,
Hogy az érdemesnek napja (földerül a föld felett.)“

Ezenkívül ebből még két verset.

Ezután Kulesevits Jakab, ki az ünnepeltnek 9 évig tanítványa volt, egy gyönyörű beszédben köszönte meg atyai buzgó oktatását és nevelését s méltatta és magasztalta az érdeműs férfiú multját és jelenét.

Ezt követte a főntnevezett leányának, Kulesevits Honának az összes növendékek nevében mondott rövid, de igen tartalmas beszéde, egyszersmind elbucszója, mivel e tanév végén kimarad az iskolából. Beszédét a meghatótságtól sirásra fakadván, zokogva mondotta el; legnagyobb sajnálatát és fájdalmát kifejezve az elválás fölött. Ennek beszéde alatt a nagyszámú közönség valamennyiének könyei kicsordultak.

Ezután Orbán Amál emlékezett meg szeretett jó tanítójáról, ki az ünnepeltnek szintén tanítványa volt. Beszédében hálás köszönettel adózott az ünnepelt kitartó, szeretetteljes és gyöngéd atyai buzgó fáradozásaiért. S mint a két első, úgy ő is kérte a Mindenek Urát, hogy igen sokáig éltesse szeretve tisztelt jó tanítóját.

gomból semmi. Az ajándékok, amelyeket Ovidius sokkal erősebben ajánl, mint a verseket, épen úgy nem segítettek célhoz. — Eh, lehet is egy olyan asszonynak udvarolni, aki folyton csak takarít. Hanem azért még ninesen vége a komédiának.

— Gondolom, szolt az öreg ur, miután ide jöttél, rád nézve ennyire szokatlan időben, egy olyan pusztára, amelyben Boriskák telepedtek le. Utoljára is győzedelmeskedni a nippék fölött?

A fiatalember csak lehajtotta a fejét és erősen esavargatta a bajuszát.

— Igen, utoljára is. Utána jöttem. Itt is fölkerestem. Asszony ő is . . .

Az öreg ur már fölállott. Nyugodt lépteivel odament a fiu mellé és vállára tette a kezét:

— Ne remélj semmit, fiam. Nem szabad rosszat képzelni az asszonyokról. Száz közül kilencvenkilenc csak azért bukik el, mert nincs neki valami más apró, kedves, hasznos foglalkozása. Boriskának megvannak a nippjei.

Ennek befejezése után az iskolai növendékek a „Májusi dal“-ból 3 és a Himnusz-ból két verset énekeltek.

Ezután a növendékek az udvarban lévő lombos fák alá kihordott padokban lettek elhelyezve, míg az ünneplő közönség az iskolában díszesen fölterített asztalok mellett foglalt helyet, kik mindannyian szívből eredő jókívánataikkal halmozták el az ünnepeltet s családját. Könyvelt szemekkel mondottak hálás köszönetet a becsületben és buzgóságban ösz felé indult jó kántortanítójuknak, önmaguk és gyermekeik buzgó és vallásos nevelésükért.

Következett az ebéd, melynek minden fogása a háziasszonyt, az ünnepelt kedves nejét dicsérte. Ebéd alatt számos toaszt és felköszöntő hangzott el.

Megjelent az ünnepélyen pacséri Császár Péter, a pacséri r. kath. egyház kegyura, a topolyai járás főszolgabírája is s mélyen megindító és magas szárnyalású beszédben üdvözölte az ünnepeltet s további kitartásra buzdította, kérvén a Mindenhatót, hogy sokáig éltesse.

Az ebédnek vége lévén, következett a tánc és szebbnél-szebb dalok éneklése. Az estebéd után, mely alatt szintén egymást érte a toaszt, a tánemulatság a késő esti órákban ért véget.

Általában igen kellemesen és kedélyesen folyt le az ünnepély a legnagyobb rend, egyetértés és vig kedély között.

Egy jelenvolt.

H i r e k .

Személyi hir. Lobmayer István szegedi kir. főügyész szerdán este a helybeli kir. ügyesség megvizsgálására városunkba érkezett.

Miniszeri biztos. A kereskedelemügyi miniszter a zombori felső kereskedelmi iskola ez évi érettségi vizsgálataihoz miniszeri biztosul Kulinyi Zsigmondot, a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkárát, a Szegedi Napló szerkesztőjét nevezte ki. Mint már említettük, a közoktatásügyi miniszter biztosra pedig dr. Scholtz Ágoston, budapesti egyetemi tanár lesz.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Pázmány Aurélt a zombori pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Völgyi János szabadkai járásbíró-sági díjtalan joggyakornokot a vezetése alatt álló tábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Szirmai Károly szabadkai törvényszéki díjnot a titeli, Schieber Ferenc apatini járásbíró-sági díjnot a kulai járásbíró-sághoz írnokokká nevezte ki.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Salgó László apatini járásbíró-sági aljegyzőt a zombori törvényszékhez helyezte át.

A Schweidel-szobor leleplezési ünnepén jelen volt Thuránszky Károly sz. k. v. honvédhuszárszázados, mint Losonc r. t. város küldötte. — Tévedésből maradt ki a küldöttek névsorából.

A fényképkiallítás bezárását a rendezőség elhalasztotta e hó 28-ig, vasárnapig. A kiállítás megtekinthető naponként d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6 óráig. A belépődíj 40 fillér. Mint halljuk, a rendezőség vasárnap délután a kiállítás-on sétahangversenyt akar rendezni, mely után a kiállítás véglegesen bezáródik.

Adomány Jókai szobrára. A zombori felső kereskedelmi iskola növendékei és tanári kara a budapesti Jókai-szoboralapra 83 koronát adományoztak. Az összeget a Budapesti Hírlap révén juttatták el rendeltetési helyére.

Városunk műkedvelő zenészeinek egyesülése. Schweidel József vértanunk szoborleleplezési ünnepélyén a városi színházban tartott műkedvelő előadás egyik legsikerültebb pontját a műkedvelő zenekar zeneszáma képezte. Ezen alkalommal Csavojác János zenetanár vezetése mellett városunk legjobb műkedvelő zenészei működtek közre. Az elért szép siker azon elhatározásra bírta a műkedvelőket, hogy a létesült zenekart állandósítják, illetőleg nagyobb ünnepségek alkalmával közreműködésüket biztosítják. Mint értesülünk, e kiváló műkedvelő zenekar pünkösdi első és másodnapján a r. kath. plébánia és a karmeliták templomában zenés misét fognak előadni. Ezzel kapcsolatban egy vegyes női és férfi dalárda ideiglenes létesítésének eszméje is felmerült, mely szintén hivatva volna a pünkösdi ünnep alkalmával énekelni közreműködni. Mindkét kar a kaszinói dalárda kebelében létesülne. A közelmúltban elért fényes siker bizonyítja, hogy műkedvelő zenészeink Csavojác János kiváló zenetanár vezetése mellett, — ki e fáradságos szerepet készséggel a jövőben is hajlandó betölteni — rövid idő alatt is mily szép sikert tudnak elérni. Üdvözljük őket ezen szép és nemes eszme megvalósítása alkalmával.

A zombori tanuló ifjuság részvétele az országos tornaversenyen. Tegnap délelőtt utazott fel 30 tanuló Khloyber tornatanár, Mihalik és Horváth tanárok vezetése mellett Budapestre, hogy részt vegyen a 27-én és 28-án megtartandó országos tornaversenyen. Már a reggeli órákban lehetett látni a kétfekete ruhás és Schweidel-fele jelvényvel ellátott ifjakat, amint csoportokba verődve várták türelmetlenül az indulás óráját. 10 órakor sorakoztatta őket az intézet tornatanára a tornahelyiségben; a nemzetiszínű intézeti zászlóval az élükön várták Rittinger igazgató érkezését. A tornateremben ott lehetett látni az örömtől és büszkeségtől sugárzó szülőket, kik nem győzték jó tanácsosal ellátni fiaikat. 11 órakor érkezett meg Rittinger igazgató, ki szép szavakkal buzdította őket, hogy dicsőséggel állják meg helyüket a székesfővárosban, kiki a legjobb buzgalommal működjen közre, hogy vállalatukat siker koronázza. Az együttes munkálkodás azért szükséges, mivel nem egy egyén tudásához, hanem a „20-as csapat“ sikeres működéséhez van kötve a dicsőség. Az igazgató szavainak elhangzása után Khloyber tanár imához vezényelte az ifjakat, kik a himnusz éneklése után kettős rendbe fejlődve, dob- és trombitászó mellett kivonultak a pályaudvarra. Kívánjuk, hogy dicsőséggel térjenek ismét vissza városunkba.

Kerti ünnepély a városi parkban. A zombori József főherceg szanatórium egylet százas leánybizottsága, mely a maga nemében páratlanul áll az egész országban, már hetek óta fáradozik egy nagyszabású kerti ünnepély rendezésén. Junius hó 18-ika, vasárnap a véglegesen megállapított napja az ünnepélynek. Hauke Imre polgármester ez alkalomra készségesen átengedte a városi parkot a rendezőségnek, mely a kioszk előtti és mögötti térségeket szemelte ki pezsgő- és cukrászsátrak felállítására, viraglevelezőlap és apró nipp tárgyak eladására. A közönség mulattatásáról is gondoskodva lesz: állatok ki-sorsolása, szerencsekerék és velencei halászat alakjában. Kezdetét veszi az ünnepély délután 5 órakor. Este 8 óráig a filharmonikus gyermekbanda, azontul pedig cigány fog játszani. A kioszk bérlője megígérte, hogy különös figyelmet fordítand jöhírű konyhájára és a kiszolgáló személyzetet is megháromszorozza. A belépti jegy ára 60 fillér, gyermekjegy 30 fillér. A jótékony egyet emberbaráti célja, a száz lelkes fiatal és hájos rendező, a szép juniusi est s végül a mérsékelt beléptidij mind olyan tényezők, melyek az ünnepély sikerét eleve biztosítják.

Uj ügyvéd. Dr. Knézy Lehel a budapesti vizsgálóbizottság előtt az ügyvédi vizsgát letette.

A zombori magyar Olvasókör folyó hó 28-án, vasárnap, délután 4 órakor nagy fontosságú közgyűlést tart. Napirendre kerül az egyleti helyiség kibővítése és

modern berendezése, valamint az e célra szükségesnek mutatkozó 40,000 korona kölcsön felvétele. Felette kívánatos volna, ha ezen a gyűlésen az egyleti tagok teljes számban megjelenének.

Eljegyzés. Lukits András, lapunk kiadóhivatalának alkalmazottja jegyet váltott Becker Annuska kisasszonnyal Zomborban.

Országos vásár. Zomborban a legközelebbi országos vásár június hó 4-én és 5-én tartatik meg. Ezen országos vásárra vérszentes helyről használatoknak felhajtása meg van engedve.

Kérelem. Felkérem a zombori József főherceg szanatórium egyesület leánybizottságának azon tagjait, kik a f. hó 8-án megtartott gyűlésen való részvételben akadályozva voltak, mindazonáltal a június hó 18-ára tervezett kerli ünnepély rendezésében résztvenni óhajtanak, sziveskedjenek levélileg hozzá fordulni. — Falcione László, a József főherceg szanatórium egyesület titkára.

Az ujvidéki képviselőválasztás. Szalay János szabadelvű párti képviselő lemondása folytán folyó hó 22-én, hétfőn ment végbe az új képviselőválasztás. A függetlenségi párt gróf Teleki Arvédet, a szerb nemzetiségiek pedig Musiczki Demetert jelölték. A szavazás egész napon át rendben folyt le s este hét órakor nyert befejezést, amikor a választási elnökök kihirdette az eredményt. Gróf Teleki Arvéd függetlenségi jelölt 984 és Musiczki Döme 673 szavazatot kapott. Így Teleki Arvéd 311 szótöbbséggel képviselővé választott.

Az óverbászi állami elemi iskola gondnoksága. Latinovits Pál főispán az óverbászi állami elemi iskola gondnoksága elnökeül Kiss Gyula óverbászi közs. jegyzőt, tagjaiul: Roth Béla ág. ev. lelkész, Markovits Dusan gör. kat. lelkész, Abadits Sándor gör. kath. lelkész, Kossin Károly kereskedő, Brust Mihály, Nota Mihály, Röhrig Keresztély óverbászi lakosokat nevezte ki. E megválasztott kitüntetés igazán érdemes és a közoktatás ügye iránt érdeklődő férfiakat élt, akiknek vezetése mellett a verbászi elemi iskola a nevelés terén szép sikereket fog elérni.

Halálozás. Deszpotovits János ny. főtanító, folyó hó 20-án életének 65. évében Székesfehérvárott elhalálozott.

Tenyészkerületek beosztása. A földmivelésügyi miniszternek tudomására jutott, hogy az utóbbi években egyes községek vagy érdekes csoportok a törvényhatóságokhoz fordultak azzal a kéréssel, engedjék meg nekik, hogy a tenyészkerületek beosztásától eltérő fajtájú, közösen használt apaállatokat tarthassanak. A törvényhatóságok e kérelmeket a főnálló szabályrendeletre való hiátkozással rendszerint elutasították. még akkor is, amikor figyelemreméltó gazdasági okok a kérelem teljesítését ajánlották volna. Éppen azért a földmivelésügyi miniszter most elrendelte, hogy mindazokat a kérelmeket, amelyek a tenyészkerületek beosztásától való eltérés megengedésére irányulnak, föl kell hozzá terjeszteni, előzőleg azonban meghallgatandó a vármegyei mezőgazdasági bizottság, a vármegyei gazdasági egyesület és a kerületi állattenyésztő felügyelő.

A fiakkeres boszuja. Miloszajlevits Dusan zombori fiakkeres Bikityre vitte Dzsinity Istvánt. Az országúton Baja és Bikity között a fiakkeres megtámadta az utasát és alaposan elverte boszúból, mert nagyon alkudott a bérvitelre nézve. Dzsinity persze a boszuálló fiakkerest visszaütötte. A bajai kir. járásbírósa elítélte a fiakkerest 21 napi fogházra és 40 korona pénzbüntetésre, az utast pedig 3 napi elzárásra és 20 korona pénzbírságra.

Öngyilkosság a laktanyában. Folyó hó 22-én hétfőn este a szabadkai 86. gyalogezrednél szolgált katoná könnyelműen dobta el magát az életet. Az eset részletei a következők: A 86. gyalogezred Halasi-uton levő laktanyájában hatalmas dörrenés zaja riasztotta fel a már nyugvóra tért legénységet. Az első század szobájából hallatszott a lövés zaja, amelyről rögtön tudták, hogy katonai fegyverből kilőtt éles tölténytől eredt. A

katonák a szobába siettek, ahol rémes látvány tárult eléjük. Az ágy mellett vértócsában hevert Ferger János első századbeli közvitéz. Szájából patakzott a vér, életét egy pillanat alatt kioltotta a gyilkos golyó, mely szájába hatolt és átfurva a koponyacsontot, feje bubján jött ki. Az öngyilkosság elkövetésekor a szobában csupán egy másik közvitéz volt, aki azonban ágyán mély álomba volt merülve s csak a lövés zajára riadt föl. A katonai hatóság részéről megejtett vizsgálat megállapította, hogy az életunt katonát az ágyán ülve követte el az öngyilkosságot. A fegyver csövét szájába illesztette s a lábával csettentette el a ravaszt. A lövésnek ereje oly óriási volt, hogy a szerencsétlen ember összes fogai kihullottak. Az öngyilkos baka csak nemrégiben került Szabadkára a kaposvári hadkiegészítő parancsnokságtól 12 társával együtt a zászlóalj állományába. Társai már néhány nap óta észlelték, hogy buskomorság vett rajta erőt, de csupán egyikük sejtje, hogy özvegy édesanyjával és fivérével történt összekoccanás érlelte meg benne a sötét elhatározást. Ferger egy levelet hagyott hátra századosának címezve, de a borítékra ráírta, hogy csak a temetés után bontsák fel. Ebben a levélben valószínűleg öngyilkosságának tulajdonképeni okát is elmondja.

Meglopták a váróteremben. Pfeifer Péter ujverbászi földmives vasárnap este a 8 órai vonattal az ujvidéki vásárról utazott haza. Alighogy a vonat megindult, észrevette, hogy tárcája, melyben irományok és 1090 korona készpénz volt, hiányzik. Állítása szerint tárcája a váróteremben tartózkodásakor még meg volt és így azt csak ott lophatták ki zsebéből. Az ujvidéki rendőrség az ismeretlen tettes után a nyomozást megindította.

Vandalizmus. Nincs nagyobb gyönyörűsége a gazdának annál, mint mikor a fejlődő természetben látja fáradozásának eredményét. Isten és ember előtt gonosztettet követett el május 22-én fényes nappal eddig ismeretlen egyén Sebestyén Ferenc kelebiai szőlőjében. Az egész kitünő természettel kecsegtető szőlőben letarolta a fiatal szőlőhajtásokat. A károsult szőlőgazda az embertelen tettes ellen megtette a feljelentést. A szabadkai rendőrség erőlyesen nyomozza a gonosztett elkövetőjét.

Gyilkossági kísérlet. Joczics Száva Adamovics Sándor szőleijében alkalmazott napszámos kedden reggel Stefan Fülöp munkavezetőt, mert az neki nem tetsző munkát adott, megtámadta és kapójával háromszor fejbe vágta. A súlyosan sérült Stefan Fülöpöt lakására szállították. Joczics a tett elkövetése után megszökött. Az ujvidéki rendőrség hosszas kutatás után a kátyi rétben fogta el.

A regényes király-házalapító Gígesznek, akarata ellenére, látnia kellett királynéjának gyönyörű alakját, mikor az ledobta köntösét s azért a halál vagy gyilkosság közt kellett választania. Történetét a Világ-Történelmének e heti száma mondja el és művészi szép képen mutatja be e történetnek egyik legdrámaibb jelenetét. Ugyan-ebben a füzetben látjuk a híres Mene, mene tekel Ufarzin-jelenet művészi képét, amint a babiloni király megdöbbenve mered a szavakat író fehér kéz jelenségére. Szép kép a máglyán levő Krözus is, amikor eszébe jut Szólón mondása, hogy senki sem boldog halála előtt. A színes műmelléklet pedig meghatározó jelenetet mutat be Hannibál utjáról az Alpesekei át. Aki ebből az érdekes, szép és olcsó munkából levelező-lapon mutatóvány-számot kér, annak ingyen beküldi azt a Világtörténelme kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8.

Katonai szükségletek. A katonai szállítások iránt érdeklődőket figyelmeztetjük, hogy azok, akik tűzifát és kőszentet, úgy szénit és szalmát szállítani hajlandók, f. évi június 15-ig, a kenyérré és zabra nézve pedig f. é. augusztus hó 15-től szeptember hó 15-ig tartoznak ajánlataikat a szegedi II. honvédkerületi parancsnoksághoz benyújtani. Bővebb felvilágosítást az érdeklődők a vármegyei gazdasági egyesületnél kaphatnak.

NYILTTÉR. *)

Háztulajdonosok és földbirtokosok, kik ingatlanaikra I. vagy II. helyre **olcsó törlesztéses kölcsönt** felvenni óhajtanak, forduljanak bizalommal **Gerő Albert** v. intézeti ügyészhez **Budapest, VII., Dohány-u. 84.** Minden felvilágosítás díjtalan. *—7

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

HIRDETÉSEK.

Kerestetik sürgősen egy **bérbeadandó önálló ház 4 szobával, kerttel s mellék-helyiségekkel.** Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Egy zálogházból visszamaradt teljesen jó karban lévő

„Attila“ kerékpár

90 koronáért eladó **Keszler Dezső** órás, ékszerész és zálogházi becsüsnél Zombor, főutca.

3677/1905.

Pályázati hirdetmény.

Szeghegy községben rendszeresített irnok-végrehajtói állásnak betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból előleges havi részletekben 800 korona.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket sajátkezűleg írva, szabályszerűen felszerelve hozzám **f. évi június hó 15-éig** annyival inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Választási határnap utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1905. május 16-án.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

2—2

Magyarkanizsa nagy-község piacterén álló

vegyeskereskedésemet,

mely 100 év óta fennáll, házzal együtt haláleset és betegségem miatt szabadkézből előnyös föltételek mellett **eladom.**

Bővebb értesítést ad a tulajdonos **özv. I. P. Popovitsné.**

Zombor és környékének kizárólagos elárúsítója.

Olajfestékek, festőművészeknek tubusokban dr. Fr. Schoenfeld és Tsa Düsseldorf gyarából.

Legfinomabb olajfestékek tubusokban festő tanulóknak skizzek és tanulmányok elkészítésére.

Gyorsan és keményre száradó szobapadló fénymáz.

Borostyánkő olajfénymáz.

Linoleum és zománcfénymáz festékek.

Szobapadló kenőesők legjobb minőségű sarga, fehér és barna színekben.

Szobapadló szeszfénymazak.

Olajfestékek minden színben.

Nem létezik jobb, mint a borostyánkő olajfénymáz, amely mint medvefej van ellátva védjeggyel.

Kocsimázolóknak részére:

„Hintó“-fénymáz (legfinomabb angol),

„Schleif“-fénymáz,

„Kerék“-fénymáz,

„Állvány“-fénymáz,

valamint az összes anyagok és kellékek, festékek, mázolóknak és fénymázolóknak részére

gyári áron kaphatók.

Szenzáció! Szenzáció!

Aki akarja, hogy a kályhája szobadisszé váljon, az vegyen füst és szagmentes (törvényesen védett)

Vénus kályhafényt,

annak 5 perc alatt **kefélés nélkül** bámulatos ragyogó kályhája lesz.

Kapható:

Gergurov Dániel

vas-, szén- és festékkereskedésében

8-7

Zomborban,

Kossuth Lajos- (fő-) utca.

KI AKAR LENNI?

egyéves önkéntes

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészültségre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az

egyéves önkéntesi jogot.

Aki már sor alatt volt, elkésett.

Születési év okvetlen közlendő.

Értesítőt ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészítő tanf. igazgatója **DEBRECEN.**

Az intézet állami felügyelet alatt áll.

Gyári raktár villanyvilágítási csillárok és alkatrészekben.

Villanyvilágítási bevezetés,

Villanyos csengők,

Villanyos házitelefonok,

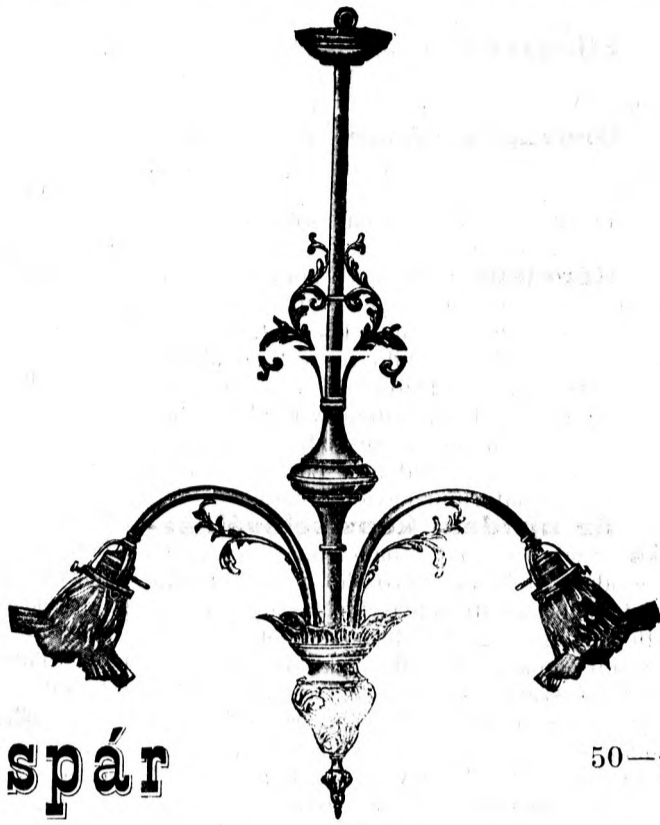
legolcsóbb árak és

legmesszebbmenő

szavatolás mellett:

Teltsch Gáspár

optikai, elektrotechnikai műintézetében **ZOMBOR.**

50-4

5/1904. sz.

Arverési hirdetemény.

A kalocsai érsekségi javadalom átvételére kiküldött miniszteri biztos ezennel közlésem, hogy a néhai Császka György, volt kalocsai érsek után maradt és természetben át nem vett ingóságok és pedig: a butorok és egyéb ingók **folyó évi június hó 5-én (ötödikén), a képek 6-án (hatodikán),** az arany- és ezüstneműek, (ezek között egy ezüstműből készített Szent-István herma) egy éremgyűj-

temény és palaczkozott borok **7-ikén (hetedikén),** mindenkor délelőtt 9 órakor kezdődőleg Kalocsán, az érseki székház telepén nyilvános önkéntes árverésen készpénzfizetés mellett elfognak adatni.

Erről a venni szándékozókat oly figyelmeztetéssel értesitem, hogy a becsáron aluli ajánlatok el- vagy el nem fogadását a miniszteri biztos magának föntartja.

Kalocsa, 1905. május hó 22. napján.

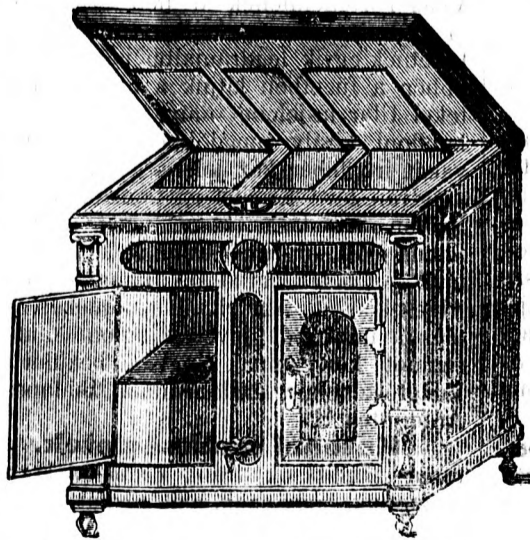
Dr. Sziklai Zoltán,

kir. közjegyző.

2-1

Gombos Nándor

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben

vendéglősök, mészárosok és magánosok részére);

fürdőkádkban

és *—9

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárúk elkészítettnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javitások olcsón és pontosan.

Nagy arany érem.

Páris. 1904.

Érdem jeléül.

Páris. 1904.

Nagy arany érem.

Páris. 1904.

EHRlich NÁNDOR FIA

szőlőpermetező-gyártó, épület- és díszműbádogos.

20-1

Ajánlom kiünő minőségű saját szer-
keztű szőlőpermetezőimemet, melyekből
14 év óta körülbelül
20000 drb van forgalomban.

Nagy raktár

Kitünő minőségű
szőlőoltó gummiszalagokból
és mindennemű
permetező alkatrészekből.

Javítások a saison alatt gyorsan és pon-
tosan eszközöltenek. * Régi permetezők
becseréltenek. * Kölcsönképen haszná-
latra jó szerkeztű permetezők kiadatalnak.

Minden darabért

Minden darabért

2 évi jótállás!! Bajai-út II. **ZOMBOR**, Bajai-út II. 2 évi jótállás!!
BACSKA.

➔ Viszontelárúsítóknak külön megegyezés. ➔

2829. szám.
kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községében megürült évi 700 korona javadalmazással egybekötött 10. számú lovasrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik; felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a keresztlevel, katonaisgolvány, orvosi bizonylat és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt, sajátkezűleg irt kérvényeiket **1905. évi június hó 5-ig** az előjáróságnál annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó egyén ruházatát sajátjából köteles fedezni, lótartról önmaga gondoskodik.

Kiszolgált altisztek és a csendőrségnél szolgált egyéneknek előny biztosítottatik.

Topolyán, 1905. május hó 20-án.

Előjáróság.

Árverési hirdetmény.

Alulírott Arsenovits István és neje Utvits Zsófia, mint **néh Brkits Jakabné szül. Utvits Draginya hagyatéki ügyében** a zombori kir. járásbíró 1904. O. 252/5. sz. végzéssel a hagyatékhhoz tartozó vagyont értékesítésére feljogosított végrendeleti végrehajtók, ezennel közhírré tesszük, hogy a hagyatékhhoz tartozó és a zombori 1983. A. I. 1-2. sorsz. alatt felvett ingatlant 2376 kor kikiáltási ár mellett; az ugyanazon betétben A. 1-2. sorsz. alatt felvett 1 hold 369 □ ölet 1969 kor. kikiáltási ár mellett; a zombori 2457. számú betétben A. 1-1. sorsz. alatt felvett 1 hold 849 □ ölet 2449 kor. kikiáltási ár mellett magán árverésre fogjuk bocsátani.

Ezen ingatlanokra a magán árverés **1905. évi június hó 8-ik napján délután 4 órakor Koczkar Zsigmond kir. közjegyző előtt annak hivatalos helyiségében fog megtartatni.** Amennyiben az árverés eredményét az alulírottak kielégítőnek nem találják, jogukban áll a bánatpénznek visszaadása mellett attól nyomban elállani, későbbi visszalépésnek helye nincs.

Az árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzképp az árverést megelőzőleg az alulírott végrendeleti végrehajtók kezéhez lefizetni. Ezen bánatpénz a vételárba be fog tudatni. Ha pedig a vevő az

árverési feltételeket be nem tartja, úgy a vételtől elállottnak tekintik s bánatpénzét elveszti.

A magán árverést követő 15 nap alatt a legmagasabb ígért ellen a végrendeleti végrehajtóknál utóajánlat adható be. Ezen utóajánlatban a kikiáltási ár szerinti bánatpénz és az új árverés költségei melléklendők. Utóajánlatnak csak egy ízben van helye.

Az utóajánlat be nem adása esetében, illetve az utóajánlat folytán megtartott újabb árverés után a legtöbbet ígérővel az adásvevési szerződés azonnal meg fog kötöttni, a mikor is a vevő a vételárat megfizetni tartozik.

A vevő a megvett ingatlant a jelen gazdasági év letelte után veszi birtokba és ez időtől kezdve viseli az adókat s egyéb közhiteket is. Az adásvevési szerződés és az átíratás költségeit, valamint a kir. kinevezési illetékeket a vevő sajátjából tartozik fizetni.

Kelt Zomborban, 1905. évi május 22-én.

Arsenovits István és neje
szül. Utvits Zsófia.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Olcsóbb mint bárhol!!

VILLANYOS LÁMPÁK!

A legpontosabb kiszolgálás!

M E N T E L E K I

A nagyérdemű fogyasztóközönség becses tudomására adjuk, hogy **Kulcsár Sándor** jónévű budapesti bronz-esillárgyárossal összekötésbe lépünk s raktárunkat dusan felszereltük a modernstíli valódi bronz világítótestekkel.

Raktáron tartunk óriási választékban a legizlésebb modern kivitelben valódi bronz, függő, asztali es fali villanyos lámpákat es mindennemű szerelvényeket a **legolcsóbb** árakon, amiről a mélyen tisztelt közönséget a legnagyobb készséggel győződttetjük meg.

Kulcsár Sándor oég versenyképességét bizonyítja az a körülmény, hogy ugy az **uj országházat**, valamint a **budai királyi palotát** legnagyobbbrészben, a **szatmári dómot**, a **pénzügyminiszteri palotát** stbit **ő rendezte be.**

Ez alkalommal felhívjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmét más cikkeinkre is:

Valódi TRIESZTI LINOLEUM (parafa-szőnyeg) **FUTÓK** es **SZŐNYEGEK.** — Kifogástalan működésű **GRAMMOPHONOK** „Odeon” lemezekkel (2 felvétel egy lapon). — **Gyermek kocsi; elegáns utazócikkek; gyermekjátékok; borostyán-szipkák, tajtékpipák.** — **A legfinomabb bőr- es szövöttkecstyük; harisnyák** — **A legóriási választékban bámulatos olcsó árakon kerülnek eladásra.**

Kiváló tisztelettel

Goldfáhn Sándor és Fia,
Zombor, Kossuth Lajos-utca.

20—11

Tessék meggyőződést szerezni.

38168. sz. I. 1905.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1905. évi április hó 20-án kelt 33135. sz. rendelete alapján a Bács-Bodrog megyei Tittel község határában lévő, az államkincstár kizárólagos tulajdonát képező a Tittel községi 87. lapszámú telekjegyzőkönyvben 77. házszám alatt bejegyzett ház es 235 □ ölet kitevő kincstári uradalmi birtok, mely a beltelekben mint volt pénzügyőri laktanya kezeltetik, újabb nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek örökáron el fog adatni.

Kikiáltási ár 4000 kor., vételi ajánlatok azonban a kikiáltási áron alul is adhatók be. Leteendő bánatpénz 200 korona.

Az árverés írásbeli zárt ajánlatok es utána szóbeli ajánlatokkal is fog megtartatni, még pedig Tittelen az ottani m. kir. adóhivatal helyiségében **folyó évi június hó 13-án délelőtt 10 órakor.**

Szóbeli árverezők a bánatpénzt az árverés megkezdése előtt tartoznak letenni, — írásbeli ajánlattevők pedig a bánatpénzt egy korona bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatukhoz mellékelik s emez ajánlatukat az árverés megkezdéséig, illetve június hó 13-ának d. e. 10 órájáig, lepecsételve a titeli m. kir. adóhivatalnál nyujtsák be.

Az írásbeli zárt ajánlatokban a megajánlott összeg számokkal es betűkkel világosan kiírandó es kijelentendő, hogy az ajánlatot tevő az árverési es szerződési feltételeket, melyek a titeli m. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ismeri es magát azoknak aláveti.

Elkésve beadott írásbeli ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Zombor, 1905. évi május hó 14-én.

Popp György,

pü. igazgató.

2—2

2390. szám.

1905.

Nagyvendéglő es kávéház bérbeadására hirdetmény.

Obecse község alulírott előljárósága ezennel közhirre teszi, hogy ezen a 19000 lakosu nagyközség mint erkölcsi testület tulajdonát képező Obecsen a Szent-István-téren fekvő emeletes es átrenovált nagyvendéglőjét, kávéházát es szállodáját az otlevő ugynevezett depóhelyiséggel együtt 1905. évi július hó 1-étől számítandó 5 egymásután következő évre **folyó évi június hó 10-én d. e. 10 órakor** a városház dísztermében nyilvános szóbeli árverésen bérbe fogja adni.

A részletes árverési feltételek a községi közigazgatási jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Az árverelni szándékozók az árverésre azzal hivatnak meg, hogy 2000 korona biztosítékkal ellátott zárt ajánlataik még az árverés napján is elfogadlatnak.

Az árverés eredménye a vállalkozóra azonnal, a községre pedig csakis a képviselőtestület jóváhagyása után kötelező.

Obecsen, 1905. évi május hó 14-én.

Mihály Sándor, Reisli Sándor,

jegyző. 2—2 bíró.

ad 4982/polg. 1905. sz.

Hirdetmény.

Mellyel közhirre teszem, hogy Peller Péter es társának Foltz Adám idb. Körtés község bírája es társai ellen Körtés község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 4982/P. 1905. szám alatt kelt végzésével az előnyomozás es a volt urbéres birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszüntetése végett kiküldetvén, e végből határnapul **1905. évi június hó 24-ik napjának d. e. 9 óráját** Körtésen a község házára kitztem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzőke a szavazás napját megelőzőleg 8 napon át a szokott hivatalos órák alatt Körtés község házában az érdekeltek által való megtekinthetésre nyitva tartatik s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt a bírói kiküldöttnél szóval vagy írásban előadhatják.

Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen vagy e célra különösen meghatalmazott által es pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok, avagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül, hogy a meg nem jelenők vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhöz csatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zomborban, 1905. évi május hó 22. a kir. törvényszék.

Szendy Mátyás,

kir. tszéki bíró, mint kiküldött.